

Հավելված
ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի
2009թ. մարտի 2-ի թիվ 6/13 որոշման

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ Արարատի մարզպետարանին պետական պատվերի և ծրագրերի կատարման նպատակով պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ իրականացված վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

ԸՆԹԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը` ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2008թ. տարեկան գործունեության ծրագրի 4.9 կետը և Վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2008թ. հոկտեմբերի 24-ի թիվ 22/6 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը` ՀՀ Արարատի մարզպետարանին պետական պատվերի և ծրագրերի կատարման նպատակով պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման ուսումնասիրություն

Վերահսկողության առարկան` ՀՀ Արարատի մարզպետարանին ՀՀ պետական բյուջեից հատկացված միջոցները, բյուջետային մուտքերը, մարզպետարանի կողմից կառավարվող

պետական սեփականությունը, այդ թվում՝ հողեր, գույքային միավոր և պետական բաժնեմաս ու դրանց հետ կապված գործարքները:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ ՀՀ Արարատի մարզպետարան, ներառյալ՝ 11 կառուցվածքային և 3 առանձնացված ստորաբաժանումներ, պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ (հիմնականում՝ կրթական հիմնարկներ), բաժնետիրական ընկերություններ (հիմնադիր՝ ՀՀ Արարատի մարզպետարան):

Վերահսկողության ծավալը՝

- վերահսկողությամբ ընդգրկվել են հետևյալ ծրագրերը .
քաղաքաշինության բնագավառում իրականացված ծրագրեր՝ 1,575,586.1 հազ. դրամից /ներառյալ՝ պահուստային ֆոնդը/ ընդգրկվել է 567,866.5 հազ դրամը, որը կազմում է շուրջ 36%, չափազրված ծավալների տեսակարար կշիռը պայմանագրերի գումարների մեջ կազմել է 49.4%,
- կրթության համակարգ՝ 12,493,458.8 հազ. դրամ, որից ընդգրկվել է 1,166,945.6 հազ. դրամ /շուրջ 9.3%-ը/:
- 50 և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ ընկերություններում պետական բաժնեմասի կառավարում՝ 31 ընկերությունից ընգրկվել է 6-ը /շուրջ՝ 19.4%/:
- համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող պետական սեփականության հողերի օգտագործում՝ 19351.2 հա՝ կնքված թվով 116 պայմանագրեր:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 14.08.2008-22.12.2008թ.

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը՝ 2006-2007թթ. և 2008 թվականի առաջին կիսամյակ:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևով, ինչպես նաև կիրառվել են ֆինանսական, կատարողական /ընտրանքային կարգով/ և համապատասխանության տեսակները:

Կիրառվել է ընտրանքային մեթոդի ոչ վիճակագրական եղանակ, օրինակ՝ քաղաքաշինական ծրագրերում, որոնք, ըստ դիտարկման, համարվել են առավել ռիսկային:

Դիտարկման արդյունքում կրթական ենթածրագրերի հարցը համարվել է մեծածավալ և «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն կիրառվել է ընտրանքային ստուգման եղանակը /ընտրվել է ծավալի մոտ 9.3 տոկոսը/:

Վերահսկողությունն իրականացվել է մաս փաստագրման, հարցազրույցների և ֆիզիկական /չափագրում, գույքագրում/ եղանակներով:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել և վերլուծվել են դիտարկման և ստուգման արդյունքում ստացված տվյալները:

Վերահսկողության արդյունքները՝

1. Քաղաքաշինություն և բնակարանային կոմունալ տնտեսության բնագավառ

1.1 Կրթական օբյեկտների հիմնանորոգում

Մարզպետարանի կողմից 2006 թվականի ընթացքում հանրակրթական 6 դպրոցում իրականացվել են հիմնանորոգման աշխատանքներ, որոնց համար հատկացվել է՝ 346,850.0 հազ. դրամ: Պայմանագրերի արժեքը կազմել է 346,033.6 հազ. դրամ: Տնտեսումը առաջացել է մրցույթների արդյունքում:

2006 թվականի ընթացքում ֆինասավորումը, դրամարկղային և փաստացի ծախսը կազմել է 346,030.7 հազ. դրամ:

Մարզպետարանի կողմից 2007 թվականի ընթացքում հանրակրթական 7 դպրոցում իրականացվել են հիմնանորոգման աշխատանքներ, որոնց համար հատկացվել է 271,000.0 հազ. դրամ: Պայմանագրերի արժեքը կազմել է 268,735.45 հազ. դրամ: Տնտեսումը առաջացել է մրցույթների արդյունքում:

2007 թվականի ընթացքում ֆինասավորումը, դրամարկղային և փաստացի ծախսը կազմել է 268,547.52 հազ. դրամ:

1.2 Շինարարության բնագավառում առաջնահերթ լուծում պահանջող հիմնախնդիրներ (ՀՀ կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի թիվ 997-Ա որոշում /պահուստային ֆոնդ/)

Իրականացվել է թվով 62 ծրագիր, որոնց համար հատկացվել է 984,000.0 հազ. դրամ: Օբյեկտների պայմանագրային գինը կազմել է 983,291.2 հազ. դրամ:

Տնտեսումը առաջացել է մրցույթների արդյունքում:

Պայմանագրերի և կատարողականների գումարը կազմել է 983,291.2 հազ. դրամ, ֆինանսավորումը, դրամարկղային և փաստացի ծախսը կազմել է 960,706.5 հազ. դրամ: Տարբերությունը՝ երաշխիքային գումարներն են, որոնք պետք է վճարվի շինաշխատանքներն ավարտվելուց՝ 365 օր լրանալուց հետո:

1.3 2008թ. Կրթական օբյեկտների հիմնանորոգում

Թվով 5 դպրոցական շենքերի և մեկ մանկապարտեզի հիմնանորոգման համար հատկացվել է 271,820.0.0 հազ. դրամ: Մրցույթների արդյունքում կնքվել են պայմանագրեր՝ 271,072.5 հազ. դրամ: Առաջին կիսամյակում ընդունվել է մեկ կատարողական ակտ /Այգեգարդի մանկապարտեզ/, գումարով 4,179.8 հազ.դրամ:

1.4 2006-2007թթ. քաղաքաշինության, բնակարանային կոմունալ տնտեսության բնագավառում կատարված աշխատանքների վերահսկողության ընթացքում արձանագրվեցին՝

1.4.1. Վերահսկողության ժամանակահատվածում ընդգրկված աշխատանքների պայմանագրերի գումարը կազմել է՝ 1,575,586.1 հազ. դրամ, որից ստուգմամբ ընդգրկվել են թվով 14 օբյեկտներ՝ պայմանագրային գումարով 567,866.5 հազ. դրամ:

1.4.2 Հսկիչ չափագրումներով ընդգրկված աշխատանքների գումարը կազմել է՝ 280,792.9 հազ. դրամ:

1.4.3 Չափագրված ծավալների տոկոսը պայմանագրերի գումարի նկատմամբ կազմել է՝ 49.4 %:

1.4.4 Հսկիչ չափագրումների արդյունքում ծավալային հավելագրումը կազմել են՝ 10,254.4 հազ. դրամ:

Ամփոփ տեղեկատվությունը՝ ըստ օբյեկտների բերված է հավելվածներում 1-ին և 2-րդ:

Հայտնաբերված ծավալային հավելագրումները և բազմաթիվ խախտումները թույլ են տալիս եզրակացնելու, որ 2006-2007թվականներին ՀՀ պետբյուջեով ֆինանսավորված թվով 14 օբյեկտներում, աշխատանքների տեխնիկական հսկողություն իրականացրած՝ «Գաբոարտ» ՍՊԸ, «Մարի և Գրիգոր» ՍՊԸ, «Էլիտա» ՍՊԸ կողմից կրել է ձևական բնույթ:

2006-2007թթ. ընթացքում ՀՀ Արարատի մարզպետարանի կողմից պետական բյուջեից հատկացված միջոցների հաշվին 14 օբյեկտներում իրականացված հիմնանորոգման աշխատանքների շահագործման ակտերի ձևակերպման դիմումները և «Տեղական տուրքերի

վճարների մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով մուծումները (անդորրագրերը) բացակայում են:

Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերում բացակայում են շինարարության կազմակերպման նախագծերը, ծածկվող աշխատանքների ակտերի մի մասը չի կազմվել, իսկ կազմվածները՝ հաստատված չեն պատվիրատուի կողմից:

2. 50% և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ ընկերություններում պետական բաժնեմասի կառավարման մասին

(կատարման ժամկետը՝ 2006-2007թթ., 2008թ. 9 ամիս)

Արարատի մարզպետարանի համակարգի 50 և ավելի տոկոս պետական բաժնեմաս ունեցող պետության սեփականություն հանդիսացող առևտրային ընկերությունները 2006 թվականին եղել են 31-ը, որոնք բոլորը առողջապահական ընկերություններ են: 2006 թվականի նոյեմբերի 2-ի՝ «Հայաստանի Հանրապետության մարզերի առողջապահության համակարգերի օպտիմալացման ծրագրերը հաստատելու մասին» թիվ 1911-Ն որոշման և «ՀՀ կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 2-ի թիվ 1911-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության 2007 թվականի սեպտեմբերի 27-ի թիվ 1218-Ն որոշման համաձայն որոշ ընկերությունների վերակազմավորման հետևանքով մինչև ստուգման պահը ընկերությունների թիվը հասել է 55-ի:

2006 թվականի ֆինանսական արդյունքներով 3 մլն դրամից ավելի գուտ շահույթ են ստացել (համաձայն ՀՀ կառավարության 05.12.2001թ. թիվ 1194 որոշման) կամ ՀՀ պետական բյուջե 2007 թվականին շահաբաժին վճարել են թվով 4 ընկերություն կամ տվյալ պահին գործող ընկերությունների 12.9 %-ը, ընդամենը՝ 7694.2 հազ. դրամի չափով:

2007թվականի ֆինանսական արդյունքներով 3 մլն դրամից ավելի գուտ շահույթ են ստացել և ՀՀ պետբյուջե շահութաբաժին են վճարել 3 ընկերություն, կամ տվյալ պահին գործող ընկերությունների 5.6 %-ը, ընդամենը՝ 5505.4 հազ. դրամի չափով:

2006 թվականի ֆինանսավորումը կատարողականների դիմաց Արարատի մարզի առողջապահական ընկերություններում կազմել է 1,465,800.0 հազ. դրամ, վճարովի ծառայություններից մուտքերը կազմել են 41,909.0 հազ. դրամ:

2007 թվականի ֆինանսավորումը կատարողականների դիմաց կազմել է 1,688,600.0 հազ. դրամ, վճարովի ծառայություններից մուտքերը՝ 57,240.0 հազ. դրամ:

2008 թվականի ինն ամսվա ֆինանսավորումը կատարողականների դիմաց կազմել է 1,492,000.0 հազ. դրամ, վճարովի ծառայություններից մուտքերը՝ 72,060.0 հազ. դրամ: 2008թվականի բյուջեն կազմում է 2,074,000.0 հազ. դրամ:

Մարզպետարանի համակարգի առողջապահական ընկերություններից ընտրանքային կարգով ուսումնասիրման ենթարկվեցին վեց կազմակերպություն:

Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ խախտվել է ՀՀ կառավարության 15.12.2005թ. թիվ 2162-Ն՝ «ՀՀ 2006թ. պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» որոշման 5-րդ կետի 5.3 ենթակետի պահանջը, համաձայն որի ՀՀ պետական կառավարման հանրապետական և տարածքային կառավարման մարմինների ղեկավարները պետք է խիստ հսկողություն սահմանեն ենթակա հիմնարկների կողմից իրականացվող ծախսերի նկատմամբ, կանխեն և թույլ չտան հաստատված նախահաշիվների առանձին ծախսային հոդվածների նկատմամբ փաստացի ծախսերի գերազանցում:

Պետական լիազորված մարմնի՝ Արարատի մարզպետի կողմից հաստատված ծախսերի նախահաշիվների տնտեսագիտական դասակարգման հոդվածներում, առանց հիմնադրի հետ համաձայնեցնելու և հիմնավորվածություն ներկայացնելու ավելի են ծախսվել հիմնականում աշխատավարձ, սոցիալական ապահովում, դեղորայք և վիրակապական նյութեր, գույք և սարքավորումներ և այլ հոդվածների գծով 42877.1 հազ. դրամ 2006 թվականին և 79331.1 հազ. դրամ՝ 2007 թվականին:

Ամփոփ տեղեկատվությունը բերված է աղյուսակ թիվ 1-ում:

Ուսումնասիրված ընկերություններում հաստատված նախահաշիվներից փաստացի ծախսերի գերազանցում

աղյուսակ թիվ 1

հազ. դրամ

Հ/Հ	Ընկերության անվանումը	2006թ.	2007թ.
1.	«Արտաշատի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ	15071.5	49323.3

2.	«Վեդու ծննդատուն» ՓԲԸ	8288.0	9827.0
3.	«Արմաշի առողջության կենտրոն» ՓԲԸ	-	-
4.	«Արարատի հիվանդանոց բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ	2900.2	8147.2
5.	«Մասիսի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ	8896.8	4215.0
6.	«Վեդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ	7720.6	7818.6
<i>Ընդամենը</i>		42877.1	79331.1

Ուսումնասիրված ընկերություններից 2006 թվականին փաստացի ծախսերի նախահաշիվը չգերազանցելու դեպքում 3 մլն դրամից ավելի շահույթ կունենային և լրացուցիչ շահութաբաժին կվճարեին ՀՀ պետական բյուջե «Արտաշատի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ն՝ 1235.5 հազ. դրամի չափով, «Վեդու ծննդատուն» ՓԲԸ-ն՝ 1632.6 հազ. դրամի չափով, «Վեդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ն՝ 392.0 հազ. դրամի չափով:

2007 թվականին լրացուցիչ շահութաբաժին կվճարեին «Վեդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ն՝ 574.0 հազ. դրամի չափով, «Վեդու ծննդատուն» ՓԲԸ-ն՝ 1200.0 հազ. դրամի չափով:

Համաձայն «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 91-րդ հոդվածի և ՀՀ կառավարության 2005թ. մայիսի 19-ի , թիվ 1187-Ն որոշման՝ ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեության վերահսկումն իրականացնելու համար մրցութային կարգով ընտրվում է վերստուգող, որը մշտապես գործող մարմին է: Ընկերության տարեկան ժողովի ժամանակ վերստուգողի եզրակացությունը պարտադիր է, որը տրվում է ընկերությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգումների արդյունքների հիման վրա: Ընկերությունը պարտավոր է պահպանել վերստուգողի եզրակացությունները:

Ուսումնասիրված ընկերություններից ոչ մեկում չէին նշանակվել մրցույթով անցած վերստուգողներ, այդ իսկ պատճառով ոչ մի համալիր ստուգում չէր կատարվել, չէին կատարվել տնտեսագիտական մանրակրկիտ վերլուծություններ:

2006-2007 թվականների ընկերությունների ֆինանսական վիճակի ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ «Մասիսի հիվանդանոց», և «Արարատի հիվանդանոց բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ների ակտիվները բավարար չեն եղել

ունեցած պարտավորությունների մարման համար: «Մասիսի հիվանդանոց» ՓԲԸ-ում այդ վիճակը շտկվել է 2007թ. տարեկան արդյունքներով, սակայն «Արարատի հիվանդանոց բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ում այդ վիճակը շարունակվում է:

Համաձայն «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, երկրորդ և յուրաքանչյուր հաջորդ ֆինանսական տարվա ավարտից հետո պարզվի, որ ընկերության գուտ ակտիվների արժեքը պակաս է կանոնադրական կապիտալից, ապա ընկերությունը պարտավոր է հայտարարել և սահմանված կարգով գրանցել իր կանոնադրական կապիտալի նվազումը: Համաձայն նույն հոդվածի 4-րդ կետի, եթե 3-րդ կետում նախատեսված դեպքերում կանոնադրական կապիտալի նվազման վերաբերյալ որոշում չի ընդունվել, ապա ընկերության բաժնետերերը, ինչպես նաև լիազորված պետական մարմինը իրավունք ունեն պահանջել ընկերության լուծարումը:

Ամփոփ տեղեկատվությունը բերված է աղյուսակ 2-ում:

2006 և 2007թթ. ընկերությունների կանոնադրական կապիտալը և գուտ ակտիվները

աղյուսակ 2

հազ.դրամ

Հ/Հ	Ընկերության անվանումը	2006թ.		2007թ.	
		կանոնադրական կապիտալ	սեփ. կապիտալ	կանոնադրական կապիտալ	սեփ. կապիտալ
1.	«Արարատի հիվանդանոց բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ	73850.0	60816.0	60262.0	59829.0
2.	«Մասիսի հիվանդանոց» ՓԲԸ	64789.0	58467.0	64789.0	79026.0

Ուսումնասիրված բոլոր ընկերություններում խախտվել են «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները: Առանց գնման գործընթաց վարելու ընկերություններում կատարվել են գնումներ՝ ուղղակի պայմանագրերով:

«Արտաշատի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ն «Արտաշատի հիվանդանոց», «Արտաշատի ծննդատուն», «Արտաշատի պոլիկլինիկա», «Արտաշատի հակատուբերկուլյոզային դիսպանսեր» ՓԲԸ-ների իրավահաջորդն է և կազմավորվել է դրանց միաձուլման արդյունքում: Վերակազմակերպումը գրանցվել է 2007թ. սեպտեմբերի 25-ին՝ ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության կողմից:

Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ «Արտաշատի հիվանդանոց» ՓԲԸ-ն 2006 թվականի արդյունքներով ավելի ծախս է ցույց տվել 5550.0 հազ. դրամի չափով, որից շահութահարկի պակասեցումից հետո զուտ շահույթ է մնում 4440.0 հազ. դրամ, դրանից **պետ. բյուջե գանձվելիք շահաբաժնի գումարը կազմում է 288.0 հազ. դրամ:**

«Մասիսի բժշկական կենտրոն» և «Վեդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ներում խախտվել են «Ծառայությունների մատուցման պայմանագրի» հատուկ պայմաններ հոդվածի 3-րդ կետի պահանջները՝ որոշ դեպքերում դեղորայքը ձեռք է բերվել հիվանդների կողմից, որը նշված է պատմագրի մեջ:

«Վեդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ--Շահութաբաժնի վճարման ճշտության ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ 2006 թվականին արձանագրված տույժն ու տուգանքները առանց հիմնավորման ցույց է տրվել որպես ծախս 456.5 հազ. դրամի չափով, որից, չնայած հաշվարկվել է շահութահարկ, սակայն շահութաբաժին չի վճարվել **73.0 հազ. դրամի չափով, որը ենթակա է գանձման պետբյուջե:**

«Վեդու ծննդատուն» ՓԲԸ- Շահութաբաժնի վճարման ճշտության ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ 2006-2007 թվականների իրացման շրջանառությունը պակաս ցույց տալու հետևանքով պակաս շահութաբաժին է վճարվել **240.5 հազ. դրամի չափով, որը ենթակա է վճարման ՀՀ պետբյուջե:**

Այսպիսով ՀՀ պետբյուջե վճարվելիք շահութաբաժնի չափը կազմում է **601.5 հազ. դրամ:**

3. ՀՀ ԱՐԱՐԱՏԻ ՍԱՐՁԻ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ /այսուհետև ՍԾՏԳ/ ԿԱՏԱՐԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Վերահսկողության ընթացքում ուսումնասիրվել է Արարատի մարզի Արտաշատի, Մասիսի և Վեդու ՍԾՏԳ-ի 2006-2007թթ. և 2008թ-ի 1-ին կիսամյակի կատարած աշխատանքները:

Վերահսկողությամբ արձանագրվել է.

Արտաշատի ՍԾՏԳ-ի աշխատանքների վերահսկողության ընթացքը

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության կողմից տրված հարակից բազաների տվյալների համաձայն (01.10.2008թ դրությամբ) որոշ նպաստառու ընտանիքներ թաքցրել են անձնական օգտագործման ավտոմեքենաներ ունենալու, ԱԶ, ՍՊԸ անդամներ

լինելու, ապրանքներ ներկրելու փաստերը, սակայն գործակալության կողմից փաստագրվել են և ստացել չնախատեսված նպաստներ, ընդհանուր գումարով՝ 8260,5 հազ. դրամ:

Վերը նշված փաստերը քննարկվել է Արտաշատի ՄԾՏԳ աջակցության խորհրդի նիստով: Ըստ աջակցության խորհրդի արձանագրությունների, ցուցակում նշված 49 նպաստառու ընտանիքների վերաբերյալ կայացվել է որոշում, համաձայն որի, չնայած թույլ տրված խախտումներին, թույլատրվել է 29 ընտանիքի շարունակել ստանալ ընտանեկան նպաստ, իսկ 20 նպաստառու ընտանիքի նկատմամբ կայացվել է որոշում՝ դադարեցնել նպաստի վճարումը, սակայն հետ չգանձել սխալ վճարված նպաստի գումարները:

Ցուցակում նշված և «Պառնաս» ծրագրով արձանագրված 83 նպաստառուներից 78-ը թաքցրել են իրենց աշխատելու վերաբերյալ փաստը և ստացել են ընտանեկան նպաստ, ընդամենը գումարով՝ 6608,0 հազ. դրամ: Սոցաջակցության խորհրդի որոշմամբ 13 ընտանիքի նկատմամբ (գումարով՝ 1425,5 հազ. դրամ) կայացվել է որոշում՝ գումարները հետ չգանձելու վերաբերյալ: Իսկ նշված ծրագրով մնացած 65 նպաստառու ընտանիքի նկատմամբ, որոնք ստացել են նպաստ՝ ընդամենը գումարով՝ 5182,5 հազ. դրամ՝ դադարեցնել նպաստի վճարումը և հարցը քննարկել աջակցության խորհրդում:

Ընտրանքային եղանակով ուսումնասիրվել է Արտաշատ քաղաքի 20 ընտանեկան նպաստ ստացողների գործերը: Ստուգմամբ պարզվել է, որ 6 նպաստառու ընտանիք թաքցրել էին անձնական օգտագործման ավտոմեքենա ունենալու փաստը:

Նշված նպաստառուներին ավելի վճարված 340.0 հազ. դրամ նպաստի գումարը ենթակա վերականգնման ՀՀ պետբյուջե:

Ընտրանքային կարգով ուսումնասիրվեց ընտանեկան նպաստի և միանվագ դրամական օգնության նշանակման և վճարման գործընթացը:

Ընտանեկան նպաստի նշանակման և վճարման 22 գործերի ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ 7 նպաստառուներ թաքցրել են իրենց աշխատելու վերաբերյալ փաստը, կամ անձնական օգտագործման ավտոմեքենայի առկայությունը:

Նշված նպաստառուներին ավելի վճարված նպաստի չափը կազմում է ընդամենը 669.0 հազ. դրամ:

Միանվագ դրամական օգնություն՝ մասնավորապես ընտանիքում ծնված 3-րդ, ինչպես նաև հաջորդ երեխայի համար օգնություն ստացողների 15 գործերի ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ գործերում բացակայում են գործակալության աշխատակիցների բնակարաններ այցելությունների արձանագրությունները: Համաձայն ՀՀ կառավարության

2006թ. հունվարի 12-ի թիվ 110-Ն որոշման 37 կետի և ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի 2008թ. մարտի 25-ի թիվ 1/10 -68 կարգադրության 3-րդ կետի պահանջների, գործակալության աշխատակիցները պարտավոր էին մինչև օգնության վճարումը, օգնություն ստացող ընտանիքի բարեկեցության աստիճանը որոշելու համար այցելել նրանց բնակարան, սոցիալ-տնտեսական պայմաններն ուսումնասիրելու նպատակով:

Գործերում բացակայում էին նաև օգնություն ստացողի 1-ին և 2-րդ երեխայի ծննդյան վկայականի պատճենները, ընտանիքի կազմի վերաբերյալ տեղեկանքում նշված չէր 3-րդ, ինչպես նաև՝ հաջորդ երեխայի տվյալները:

Գործակալությունում 2007թ. ընթացքում 78 ընտանիք ստացել են 3-րդ, ինչպես նաև հաջորդ երեխայի ծննդյան միանվագ օգնություն, որից 56 ընտանիք համարվել են նպաստառու, իսկ 22-ը՝ ոչ նպաստառու:

Գործակալությունում 2008թ. ընթացքում 85 ընտանիք ստացել են 3-րդ, ինչպես նաև հաջորդ երեխայի ծննդյան միանվագ օգնություն, որից 57 ընտանիք համարվել են նպաստառու, իսկ 28-ը՝ ոչ նպաստառու:

Մասիսի ՍԾՏԳ-ի աշխատանքների վերահսկողության ընթացքը

Վերահսկողության ընթացքում հիմք ընդունելով ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության կողմից տրված հարակից բազաների տվյալները (01.10.2008թ. դրությամբ) պարզվել է, որ որոշ նպաստառու ընտանիքներ ունեցել են անձնական օգտագործման ավտոմեքենաներ, զբաղվել են ձեռնարկատիրական գործունեությամբ, ներկրել են ապրանքներ, փաստացի աշխատել են տարբեր հիմնարկ-ձեռնարկություններում, գործակալություններից թաքցրել են վերը նշված փաստերն ու ստացել են չնախատեսված նպաստ, ընդհանուր գումարով՝ 524.5հազ. դրամ:

Ցուցակում նշված 58 նպաստառուների հարցը քննարկվել է Մասիսի ՍԾՏԳ-ին կից սոցիալական աջակցության խորհրդի նիստում: Համաձայն աջակցության խորհրդի արձանագրությունների 29 նպաստառուների անապահովության միավորը զրոյացվել է և զրկել նպաստ ստանալու իրավունքից, իսկ 21 նպաստառուների վերաբերյալ խորհրդի կողմից կայացվել է որոշում՝ նպաստը շարունակելու մասին:

Յուցակում նշված 18 նպաստառուների վերաբերյալ աջակցության խորհուրդը կայացրել է որոշում՝ ոչ միայն դադարեցնել ընտանեկան նպաստի վճարումը, այլև՝ ստացված գումարները ներկայացնել հետ գանձման՝ ընդհանուր գումարով 1.058,0 հազ. դրամ: Մասիսի ՍԾՏԳ-ի կողմից նշված գումարներից 641.5 հազ. դրամը գանձվել է նպաստառուներից, իսկ մնացած 416.5 հազ. դրամը **ենթակա է վերականգնման ՀՀ պետբյուջե:**

:

Վեդու ՍԾՏԳ-ի աշխատանքների վերահսկողության ընթացքը

Վերահսկողության ընթացքում, հիմք ընդունելով ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության կողմից տրված հարակից բազաների տվյալները (առ 01.10.2008թ. դրությամբ) պարզվել է, որ որոշ նպաստառու ընտանիքներ ունեցել են անձնական օգտագործման ավտոմեքենաներ, զբաղվել են ձեռնարկատիրական գործունեությամբ, ներկրել են ապրանքներ, փաստացի աշխատել են տարբեր հիմնարկ ձեռնարկություններում, գործակալություններից թաքցրել են վերը նշված փաստերն ու ստացել են չնախատեսված նպաստ, ընդհանուր գումարով՝ 6,345.0 հազ. դրամ:

Վերը նշված փաստերը քննարկվել է Վեդու ՍԾՏԳ աջակցության խորհրդի նիստով: Աջակցության խորհրդի արձանագրությունների ցուցակում նշված 38 նպաստառու ընտանիքների վերաբերյալ կայացվել է որոշում, համաձայն որի թույլատրվել է 27 նպաստառուների, որոնք նախապես հայտարարագրել են անձնական օգտագործման ավտոմեքենա ունենալու, ԱԶ ՍՊԸ անդամներ լինելու, ապրանքներ ներկրելու փաստը՝ շարունակել ստանալ ընտանեկան նպաստը:

Յուցակում նշված 11 նպաստառուներ թաքցրել են իրենց աշխատելու վերաբերյալ փաստը և ստացել են ընտանեկան նպաստ՝ ընդամենը 507.0 հազար դրամ գումարով : Համաձայն ՀՀ կառավարության 29.12.2005թ. N 2317-Ն որոշման գործող կարգի 11,12,14 կետերի, վերահսկողության ընթացքում դադարեցվել է նպաստի վճարումը, իսկ ավելի վճարված 507.0 հազ. դրամ գումարի հետ գանձման հարցը քննարկելու է աջակցության խորհրդի նիստում:

Վերահսկողության արդյունքով արձանագրվեց, որ որոշ նպաստառուների ավելի է վճարվել ընտանեկան նպաստ 212.5 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով, որը ենթակա է վերականգնման ՀՀ պետբյուջե:

Արտաշատի ՄՃՏԳ-ի կողմից ավելի վճարված նպաստը, որը ենթակա է վերականգնման կազմում է 1,009.0 հազ. դրամ:

Մասիսի ՄՃՏԳ-ի կողմից ավելի վճարված նպաստը, որը ենթակա է վերականգնման կազմում է 416.5 հազ. դրամ:

Վեդու ՄՃՏԳ-ի կողմից ավելի վճարված նպաստը, որը ենթակա է վերականգնման կազմում է 212.5 հազ. դրամ:

Ընդամենը ենթակա է վերականգնման ՀՀ Պետ.բյուջե 1,638.0 հազ. դրամ:

4. ՀՀ Արարատի մարզի պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություններ

/կատարման ժամկետները 2006-2007թթ., 2008թ. I կիսամյակ/

Վերահսկողությունն իրականացվել է համեմատաբար ավելի մեծ թվով աշակերտ ունեցող ՊՈԱԿ – ներում:

2006-2007թթ. և 2008թ. I կիսամյակում դպրոցները հիմնականում ֆինանսավորվել են աշակերտների թվի հաշվարկով:

2006թ. մեկ սովորողին ընկնող տարեկան գումարը կազմել է 56.876 դրամ, իսկ պահպանման ծախսերի նվազագույն գումարը՝ 9.700.0 հազ. դրամ:

2007թ.՝ 66.956 և 11.450.0 հազ. դրամ

2008թ.՝ 78.890 և 13.500.0 հազ. դրամ

2006-2007թթ. և 2008թ. I կիսամյակում մարզում գործել են մարզային ենթակայության 112 կրթական հաստատություններ, որից 4-ը՝ հիմնական:

12-ամյա կրթության անցման կապակցությամբ, ուսուցման արդյունավետ կազմակերպման նպատակով, անհրաժեշտ գույք ձեռք բերելու համար պետբյուջեից հատկացվել է 2007թ. – 39,564.6 հազ. դրամ, իսկ 2008թ. I-ին կիսամյակում՝ 99100.0 հազ. դրամ, որով մարզ է ներկրվել 11 անուն գույք:

Ուսումնական տարվա ընթացքում աշակերտների կրթության և դաստիարակության գործը կազմակերպել են 2965 ուսուցիչներ, համապատասխան աշխատանքներ են կատարել 1336 ուսումնաօժանդակ աշխատողներ, աշխատող թոշակառուների թիվը եղել է 84, աշակերտ-ուսուցչական դրույք հարաբերակցությունը 14.2 է:

Մանկավարժական դրույքների թիվը՝ 2606, մարզի ուսուցիչների միջին աշխատավարձը՝ 73900 դրամ է:

2006թ. հունվարին աշակերտների թիվը եղել է 42687՝ 1879 դասարան:

2007թ. հունվարին՝ 41498 աշակերտ՝ 1876 դասարան:

2008թ. հունվարին՝ 38840 աշակերտ՝ 1795 դասարան:

2008թ. սեպտեմբերին՝ 36629 աշակերտ՝ 1738 դասարան:

Փաստորեն, 2008թ. սեպտեմբերին 2006թ. հունվարի համեմատությամբ աշակերտների թիվը նվազել է՝ 6058 աշակերտով, որի արդյունքում կրճատվել է 141 դասարան:

- «Կրթության որակի և համապատասխանություն» ծրագրի շրջանակներում ԿԳՆ ազգային ինստիտուտի Արարատի մասնաճյուղում և Այնթապի N 1, գ. Արարատ N 2, ք. Վեդի N 2 դպրոց-կենտրոններում իրականացվել է մարզի հանրակրթական դպրոցների 2910 ուսուցիչների վերապատրաստում:
- ՀՀ կառավարության 2003թ. սեպտեմբերի 25-ի N 1412-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ հեռավոր, սահմանամերձ, լեռնային և բարձր լեռնային բնակավայրերի «Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ մանկավարժական կադրեր գործուղելու կարգի՝ 2004-2008թթ. Արարատի մարզ են գործուղվել և մինչ օրս աշխատում են 9 մանկավարժ / Լուսաշողի, Երասխի, Պ. Սևակի միջնակարգ, Տիգրանակերտի հիմնական դպրոցներ/:

Մարզի Լուսաշողի, Ջանգակատան, Լանջառի դպրոցները համարվում են լեռնային և աշակերտների թվով ֆինանսավորումը կատարվում է 1,02 գործակցով:

► Վերահսկողության արդյունքում արձանագրվել է, որ ուսումնասիրվող ՊՈԱԿ-ներում չի պահպանվել ուսուցիչ-դրույք հարաբերակցությունը: ՀՀ ԿԳ նախարարի կողմից սահմանված դրույքաչափը / 22 ժամ / չի պահպանվել գրեթե բոլոր ՊՈԱԿ-ներում:

Մարզում մանկավարժական դրույքի թիվը՝ 2606 է, սակայն աշխատում են 2965 ուսուցիչ:

Ուսուցիչների թիվն ավելի է 359-ով, որի հետևանքով յուրաքանչյուր ուսուցչի հաշվով ամսական ավելի է փոխանցվել 7 հազ. դրամ՝ որպես սոցմասհանում:

Պատճառը հիմնականում մի շարք դպրոցներում ուսումնական պլանով նախատեսված որոշ առարկաների դասաժամերը մեկ լրիվ դրույքաչափից

/ շաբաթական 22 ժամ / պակաս լինելն է, որոշ ՊՈԱԿ-ներում նույն մասնագիտությամբ մեկից ավելի ոչ լրիվ դրույքաչափով աշխատող ուսուցիչների առկայությունն է, ինչպես նաև որոշ հեռավոր և սահմանամերձ բնակավայրերի դպրոցների դասարաններում աշակերտների թերհամալրվածության պատճառով երկկոմպլեկտ դասարաններում դասավանդելը:

► Ուսումնասիրված ՊՈԱԿ-ներում բնագիտական առարկաների / ֆիզիկա, քիմիա, կենսաբանություն/ լաբորատորիաների նյութերն ու սարքավորումները մեծ մասամբ հնամաշ ու անօգտագործելի են:

► Ուսումնասիրված ՊՈԱԿ-ներից երկուսում՝ Վեդու թիվ 1 մ/դ և Արարատի թիվ 4 մ/դ, տարիֆիկացիան չեն հաստատվել դպրոցական խորհրդի կողմից, թերի են / հանրագումարի չեն բերվել և լրացվել են մատիտով /:

► Ուսումնասիրված ՊՈԱԿ-ներից Վեդու թիվ 1 մ/դ -ում խախտվել է ՀՀ ԿԳ նախարարի «25» օգոստոսի 2003թ. «ՀՀ պետական հանրակրթական և հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններ սովորողների ընդունելության» կարգը (հր N 619-Ն):

► Որոշ ՊՈԱԿ-ներում դպրոցական խորհրդի արձանագրությունները գրանցվել են տետրում և կրում են ձևական բնույթ:

► Ուսումնասիրված ՊՈԱԿ-ներում բարձր դասարաններում բացակայության թիվը կազմում է 20-30%:

► «Վեդու թիվ 1 մ/դ» ՊՈԱԿ-ում.

- Առաջին դասարանցիների անձնական գործերը լրացված չեն և թերի են:
- Առաջին դասարանցիները հրամանագրքում հրամանագրված են, սակայն աշակերտների շարժի մատյանում գրանցումներ չկան:
- Աշխատակիցների անձնական գործերը թերի են, 12 աշխատակիցների անձնական գործերը կիսատ են:
- Հրամանագրքով հրամանագրված թվով 4 հավաքարար դպրոցում չեն աշխատում՝ նրանց փոխարեն աշխատում են այլ մարդիկ:
- Հաշվապահությունում չեն պահվում դեբիտոր-կրեդիտորների հաշվառման գիրք և քարտեր: Դրամարկղային մուտքի և ելքի օրդերներն ընդհանրապես համարակալված չեն, որոշ դեպքերում ստորագրված չեն տնօրենի կողմից:

► «Արտաշատի թիվ 2 մ/դ» ՊՈԱԿ-ում.

- Հիմնական միջոցների գրքեր և նյութական արժեքների հաշվառման գրքեր կան քարտեր չեն պահվում:
- 2006թ. հաստատված նախահաշվի նկատմամբ ավելի է ծախսվել՝ գույք և սարքավորում հոդվածով 604 հազ. դրամ, վառելիք և ջեռուցում հոդվածով՝ 322 հազ. դրամ:
- **«Արարատի թիվ 4 մ/դ» ՊՈԱԿ.**
- Տարեվերջի գույքագրումը կատարված են թերի, նշված չեն ընդհանուր հանրագումարները: Դուրս գրված աշակերտական փայտե նստարաններն ու աթոռները չեն մուտքագրվել որպես վառելափայտ:
- **«Արարատի թիվ 1 մ/դ» ՊՈԱԿ.**
- Չեն պահպանվել դեբիտորական և կրեդիտորական հաշվարկների գրքեր և քարտեր:
- Նոյեմբեր ամսվա մուտքի և ելքի դրամարկղային օրդերները ստորագրված չեն տնօրենի և գանձապահի կողմից:

5. ՀՀ Արարատի մարզի համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող, մարզի վարչական սահմաններում գտնվող պետական

սեփականության հողերի տրամադրման և օգտագործման մասին

Համաձայն ՀՀ Արարատի մարզպետի կողմից հաստատված հողային հաշվեկշռի 01.07.2008թ. դրությամբ մարզի համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող պետական սեփականության գյուղատնտեսական նշանակության հողերի ընդհանուր մակերեսը կամ հողային ֆոնդը կազմում է 69618,1 հա, որից՝

1. վարելահող՝ 555.1 հա
2. բազմամյա տնկարկներ՝ 17 հա
3. խոտհարք՝ 699 հա
4. արոտավայր՝ 42227,8 հա
5. այլ հողատեսքեր՝ 26119,2 հա:

2008 թվականի սեպտեմբերի 1-ի դրությամբ 69618,1 հա հողերից վարձակալության է տրվել ընդամենը 19279.2 հա՝ շուրջ 27.7 %, այդ թվում՝

1. վարելահող՝ 248 հա (44,68%)
2. խոտհարք՝ 101 հա (14,45%)

3. արոտավայր՝ 18740,2 հա (44,4%)
4. բազմամյա տնկարկներ՝ 10 հա (58.8 %)
5. այլ հողատեսքեր՝ 180 հա (0.7 %)

2006 թվականին գյուղատնտեսական նշանակության հողերի վարձակալության տրամադրման համար մամուլում տրվել է երկու հայտարարություն, 9160 հա հողատարածքի վարձակալության համար, ընդ որում, վարձակալության է տրվել 2560 հա հողատարածք, 2007 թվականին՝ 3, 12700 հա հողատարածքի վարձակալության համար, վարձակալության է տրվել 2216.2 հա հողատարածք, 2008 թվականին՝ 5 հայտարարություն, 20519 հա հողատարածքի համար, վարձակալության է տրվել 4435 հա հողատարածք: Վարձակալության ցածր մակարդակը պայմանավորված է հայտերի բացակայությամբ:

2008 թվականի սեպտեմբերի 1-ի դրությամբ մարզի համայնքների վարչական սահմաններից դուրս, մարզպետարանի ենթակայության պետական սեփականության հողերի համար կնքվել է թվով 116 վարձակալության պայմանագիր, որից 112 վարձակալական պայմանագրեր կնքվել են գյուղատնտեսական նշանակության հողամասերի համար և թվով 4 պայմանագրեր՝ ընդերքօգտագործման նպատակով:

Գյուղատնտեսական նշանակության հողամասերը և ընդերքօգտագործման նպատակով տրամադրված հողամասերը տրամադրվել են մրցութային կարգով:

Հարկ է նշել, որ 2006-2007թթ. և 2008թ. 1-ին կիսամյակում անցկացված մրցույթներից յուրաքանչյուրին մասնակցել է ընդամենը երկու մասնակից:

ՀՀ կառավարության 2001 թվականի ապրիլի 12-ի թ. 286 որոշման 61-րդ մասով սահմանվել է, որ հողամասերի տրամադրման մրցութային փաթեթը ներառում է ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կողմից տրված անասունների տեղափոխման երթուղու մասին փաստաթուղթ՝ համաձայնեցված ՀՀ բնապահպանության նախարարության հետ, սակայն այն չի ներառվել մրցութային փաթեթ:

Միևնույն ժամանակ, ներկայացված հայտերում չեն ներառվել որոշման 62-րդ մասում սահմանված փաստաթղթերը: Մասնավորապես, հեռակա անասնապահության համար վարձակալության իրավունքով հողամասերը տրամադրելու մասին հայտերում չեն ներառվել՝

ա) Տեղեկանք անասնազլխաքանակի մասին՝ ըստ տեսակների և սեռահասակային խմբերի,

բ) 3 տարուց ավելի վարձակալության ժամկետի դեպքում՝ հողերի բարելավման, կուլտուր-տեխնիկական, բնապահպանական և պատմամշակութային միջոցառումների իրականացման բիզնես ծրագիր՝ տարածքի օգտագործման տեխնիկատնտեսական հիմնավորումով:

գ) ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության կողմից տրված անասունների տեղափոխման երթուղու փաստաթուղթը՝ համաձայնեցված ՀՀ բնապահպանության նախարարության հետ:

2006-2008թթ. ՁԼՄ-ներով հրապարակվող հայտարարություններում խախտվել է ՀՀ հողային օրենսգրքի 78-րդ հոդվածի պահանջները: Մասնավորապես հայտարարություններում չեն նշվել մրցույթի ձևի, մրցույթի պայմանների և պահանջների, մրցույթի անցկացման կարգի, ներառյալ՝ մրցույթում մասնակցության ձևակերպման, մրցույթում հաղթած անձի որոշման, ինչպես նաև մրցույթի առարկայի նախնական գնի մասին տեղեկությունները:

Անշարժ գույքի վարձակալության պայմանագրից ծագող իրավունքների պետական գրանցում չի ստացել թվով 20 պայմանագիր, որով խախտվել է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 611-րդ հոդվածի և հողային օրենսգրքի 80-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջները:

Խախտվել է նաև ՀՀ կառավարության 2001 թվականի ապրիլի 12-ի թիվ 286 որոշման 52¹ պահանջը՝ մրցույթի կազմակերպիչը մրցույթի արդյունքների ամփոփումից հետո 10-օրյա ժամկետում հաղթողին տրամադրում է լիազոր մարմնի որոշումը, կառուցապատման կամ վարձակալության իրավունքի համար տրամադրվող պայմանագիրը, հողամասի հատակագիծը: Մինչդեռ 2006-2007թթ. և 2008թ. 1-ին կիսամյակին կնքված վարձակալության պայմանագրերը կնքվել են 10-օրյա ժամկետի խախտմամբ, ընդ որում հիմնականում՝ ամիսներ հետո:

Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի թվով 112 վարձակալական պայմանագրերը կնքվել են 3-25 տարի ժամկետով, 2 հա-ից՝ 1300 հա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի համար:

Ընդերքօգտագործման նպատակով 2006-2008թթ. կնքվել է թվով 4 պայմանագիր երեք իրավաբանական անձանց հետ՝ 72 հա հողատարածքի համար 1984.3 հազ. դրամ տարեկան ընդհանուր վարձավճարով: «Դիատոմիտ» գիտաարտադրական ՓԲԸ-ի հետ 17.10.06թ. և 04.06.08թ. կնքվել է 10 հա և 9.0 հա հողատարածքների վարձակալության պայմանագրեր՝ 171.0 հազ. դրամ և 169.0 հազ. դրամ տարեկան վարձավճարով:

«Տրավերտին» ՍՊԸ-ի հետ 26.12.06թ. կնքվել է 30 հա հողատարածքի վարձակալության պայմանագիր՝ 216.0 հազ. դրամ վարձավճարով: «Կեռաս» ՍՊԸ-ի հետ 21.02.08թ. կնքվել է 23.0 հա հողատարածքի վարձակալության պայմանագիր՝ 1428.3 հազ. դրամ վարձավճարով: Նշված պայմանագրերը կնքվել են հայտարարված մրցույթի արդյունքներով: Տարեկան վարձավճարը մեկ քմ-ի համար կազմել է համապատասխանաբար՝ 1.77, 1.88, 0.72 և 6.21 դրամ:

Հիմնականում պայմանագրերը կնքվել են 25 տարի ժամկետով, բացառությամբ «Դիատոմիտ» գիտաարտադրական ՓԲԸ-ի հետ 17.10.06թ. կնքված պայմանագրի, որը կնքվել է 10 տարի ժամկետով:

Ընդհանուր առմամբ, կնքված թվով 116 պայմանագրերի վարձավճարների ընդհանուր գումարը 2008թ. սեպտեմբերի 1-ի դրությամբ կազմել է 43819.0 հազ. դրամ, իսկ մեկ տարվա վարձավճարը կազմում է 13812.6 հազ. դրամ:

Վարձավճարների գծով ձևավորված պարտքը 2008 թվականի սեպտեմբերի 1-ի դրությամբ կազմել է 6420.0 հազ. դրամ, որից ապառք՝ 4770.0 հազ. դրամ /10.9 %/ և հաշվարկված տույժ, տուգանքներ՝ 1650.0 հազ. դրամ: Վարձակալական պայմանագրերի համաձայն վարձավճարները սահմանված ժամկետներում երեք ամիս չվճարելու դեպքում, Արարատի մարզպետարանը պարտավոր էր պետական սեփականության հողերի օգտագործման արդյունքում գոյացած 4770.0 հազ. դրամ վարձավճարի գծով պարտքը և հաշվարկված տույժ-տուգանքների բռնագանձումն ապահովել դատական կարգով:

Հարկ է նշել, որ 2006 թվականից մինչև 2008 թվականի սեպտեմբերի 1-ը ընկած ժամանակահատվածում, դատարան ոչ մի հայցադիմում չի ներկայացվել, իսկ միայն ներկայացվել է դատախազություն՝ ընդամենը 397.0 հազ.դրամ վարձավճարի պարտքի համար, 320 հա հողատարածքի վարձակալության երկու պայմանագրի համար:

«Արմաշի կարպա-լճակային տնտեսություն» ՓԲԸ-ի զբաղեցրած հողային տարածքը՝ 1528.6 հա է, (լճերի տակ՝ 1000.92 հա) օգտագործվում է ընկերության կողմից, համաձայն անշարժ գույքի սեփականության /օգտագործման/ իրավունքի գրանցման վկայականի՝ /վկայական 1301808, տրված 10.02.05թ./ վարձակալության իրավունքով:

Հարկ է նշել, որ ընկերության և մարզպետարանի միջև համապատասխան վարձակալության պայմանագիր չի կնքվել: Ընդ որում, ՀՀ հողային օրենսգրքի 48-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն «հողամասի վարձակալության իրավունքը վարձակալության պայմանագրի պայմաններով վճարի դիմաց հողամասի ժամկետային օգտագործման

իրավունքն է», իսկ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 611 հոդվածի համաձայն «անշարժ գույքի վարձակալության պայմանագրից ծագող իրավունքները ենթակա են պետական գրանցման»: Մինչդեռ հողի վարձակալության իրավունքը ՀՀ ԿԱ ԱԳԿՊԿ-ի տարածքային ստորաբաժանման կողմից գրանցվել է առանց վարձակալության պայմանագրի առկայության, որով խախտվել է ՀՀ հողային օրենսգրքի 48-րդ հոդվածի 1-ին մասի և ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 611 հոդվածի պահանջները:

Մարգալետարանը համապատասխան գրությամբ տեղեկացրել է ընկերությանը վարձավճարի վճարման անհրաժեշտության վերաբերյալ և սահմանել է 2960.0 հազ. դրամ տարեկան վարձավճար: Ընկերությունը 2005թ. ամբողջությամբ վճարել է տարեկան վարձավճարը, իսկ 2006թ. վճարել է ընդամենը 1000.0 հազ. դրամ: Արդյունքում՝ ՀՀ պետբյուջե չի վճարվել 2006-2008թթ. համար 7880.0 հազ. դրամ հողի վարձավճար:

«Արարատ ճանշին» ՍՊԸ և մարզի համայնքների վարչական սահմաններից դուրս, մարզի վարչական սահմաններում գտնվող 18հա արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության հողամասի նկատմամբ ՀՀ հողային օրենսգրքի 23-րդ հոդվածի համաձայն ձեռք է բերել սեփականության իրավունք /հիմք՝ անշարժ գույքի սեփականության /օգտագործման/ իրավունքի գրանցման թիվ 542563 վկայական, տրված 12.02.01թ., հողամասի սեփականության իրավունքի ուղղումը կատարվել է 09.12.05թ./:

Միևնույն ժամանակ, ընկերությունը, համաձայն 2001թ. հուլիսի 3-ին տրված թիվ 133 լեռնային հատկացումը հավաստիացնող ակտի, ՀՀ բնապահպանության նախարարության պետական բնապահպանական փորձաքննության եզրակացության (թիվ ԲՓ/164) և 30.06.2004թ. հանքարդյունահանման թ.ՀԱ-Լ-14/221 հատուկ լիցենզիայի ունի 7 հա հողամասում ընդերքօգտագործման իրավունք:

Համաձայն մարգալետարանի հողաշինության և հողօգտագործման բաժնի-հողային պետական տեսչության պետի տեղեկանքի ընդերքօգտագործման իրավունք ձեռք բերված 7հա հողամասը գտնվում է «Արարատ ճանշին» ՍՊԸ-ին սեփականության իրավունքով պատկանող 18 հա հողամասի մեջ: Մինչդեռ ՀՀ հողային օրենսգրքի 60-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն պետության կողմից հաշվառված և գրանցված օգտակար հանածոների տեղադրվածությունները չէին կարող փոխանցվել քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով:

Համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող, մարզի վարչական սահմաններում գտնվող պետական սեփականության հողերում մի շարք ընկերությունների տրամադրվել են հանքարդյունահանման լիցենզիաներ առանց հողերի նպատակային նշանակությունը հաշվի առնելու: Միևնույն ժամանակ, մարզպետարանը որպես գյուղատնտեսական նշանակության հողեր նշված տարածքները մրցույթով տրամադրել է վարձակալության, ընդ որում մրցույթով շահած անձինք որևէ առնչություն չունեն ընդերքօգտագործողների հետ, և վարձակալության պայմանագրերը կնքվել են գյուղատնտեսական գործունեություն ծավալելու նպատակով: Արդյունքում՝ գյուղատնտեսական նշանակության հողերը օգտադործվել են ընդերքօգտագործման նպատակով:

Վերահսկողություն իրականացնող հանձնաժողովը արձանագրում է, որ վարձավճարների գանձման գործընթացը մարզպետարանը բավարար չի իրականացրել, որի հետևանքով ՀՀ պետբյուջե չի մուտքագրվել ժամկետանց 14300.0 հազ. դրամ վարձավճար:

«Արմաշի կարպա-լճակային տնտեսություն» ՓԲԸ-ի հողի վարձակալության իրավունքը անշարժ գույքի տարածքային ստորաբաժանման կողմից գրանցվել է առանց վարձակալության պայմանագրի առկայության, որով խախտվել է ՀՀ հողային օրենսգրքի 48-րդ հոդվածի 1-ին մասի և ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 611 հոդվածի պահանջները:

«Արարատ ճանշին» ՍՊԸ-ի ընդերքօգտագործման իրավունք ձեռք բերված 7 հա հողամասը գտնվում է ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող 18 հա հողամասի մեջ, որով խախտվել է ՀՀ հողային օրենսգրքի 60-րդ հոդվածի 7-րդ մասի պահանջները:

6.Մարզպետարանի հողաշինության և հողօգտագործման բաժնի - մարզային հողային պետական տեսչության կողմից իրականացված վարչական հսկողության վերաբերյալ

2006 թվականի ծրագրով նախատեսվել է վարչական հսկողություն իրականացնել մարզի 25 համայնքներում, սակայն ծրագրում նախատեսված համայնքներից վարչական հսկողություն է իրականացվել ընդամենը՝ թվով 6 համայնքում / 24%/: Մինչդեռ տեսչական ստուգում է իրականացվել նաև ծրագրում չընդգրկված թվով երկու համայնքում:

2007թ.-ին ծրագրով նախատեսվել էր վարչական հսկողություն իրականացնել 26 համայնքներում, սակայն կատարվել է թվով 8 համայնքում, ծրագրում չըդգրկված համայնքներից տեսչական ստուգումներ է կատարվել 3 համայնքում:

2008թ.-ի ծրագրով նախատեսվել էր 19 համայնք, սակայն կատարվել է 4 համայնքում /21%/, ինչպես նաև ծրագրում չընդգրկված 6 համայնքում:

Հարկ է նշել, որ վարչական հսկողության արդյունքում նշված խախտումները արձանագրվել են ընդհանրական, չեն նշվել, թե կոնկրետ որ դեպքում է կատարվել խախտումը, դրա ծավալները, համապատասխան իրավական ակտերի որ հոդվածներն է խախտվել: Միևնույն ժամանակ, վարչական հսկողության տարեկան ծրագրերով սահմանված հսկողության բովանդակության ոչ բոլոր թեմաներն են հսկողության առարկա հանդիսացել: Մասնավորապես կազմված արձանագրություններում հիմնականում բացակայում են հողային հարաբերությունների բնագավառում համայնքների ղեկավարների գործունեության, ինչպես նաև պետական և համայնքային սեփականության հողամասերի տրամադրման, վարձավճարների և հողի հարկի գանձման խնդիրները:

Հարկ է նշել, որ արձանագրություններում նշված թերությունների և խախտումների վերացման վերաբերյալ տեղեկությունները մարզպետարան ներկայացվել է հիմնականում բանավոր:

Հաշվի առնելով վերը նշվածը վերահսկողություն իրականացնող հանձնաժողովը արձանագրում է, որ մարզպետարանի հողաշինության և հողօգտագործման բաժինը-մարզային հողային պետական տեսչությունը վարչական հսկողության 2006-2008 թվականների ծրագրերը թերի է կատարել, պահանջված ոչ բոլոր խնդիրներն են արձանագրություններում արձարծվել և հայտնաբերված թերությունների, խախտումների վերացման նկատմամբ հսկողությունը բավարար չի իրականացվել:

7. Մարզպետարանի աշխատակազմի ֆինանսական և սոցիալ-տնտեսական զարգացման

վարչության կողմից իրականացված վարչական հսկողության վերաբերյալ

Ստուգվող ժամանակաշրջանում ուսումնասիրվել է ՀՀ Արարատի մարզի համայնքներում 2006-2008թթ. վարչական հսկողություն իրականացնելու տարեկան աշխատանքային ծրագրերը և կատարված աշխատանքները:

Ստուգմամբ պարզվել է , որ.

ՀՀ Արարատի մարզպետարանում, համաձայն «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 77.2 հոդվածի երկրորդ պարբերության, «Մարզպետը իրավական և մասնագիտական հսկողությունն իրականացնում է իրավական հսկողության բարձրագույն մարմնի հաստատած ամենամյա աշխատանքային ծրագրին համապատասխան» :

Մարզպետարանում 2006-2008թթ. կազմվել են ամենամյա աշխատանքային ծրագրեր: Սակայն իրավական հսկողության բարձրագույն մարմնի կողմից հաստատվել են միայն 2007-2008թթ. ամենամյա աշխատանքային ծրագրերը. չի հաստատվել 2006թ. ծրագիրը, որով խախտվել է «ՏԻՄ» ՀՀ օրենքի 77.2 հոդվածի երկրորդ պարբերության պահանջը:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ.

ՀՀ Արարատի մարզպետարանի ֆինանսական և սոցիալ-տնտեսական զարգացման վարչությունը, համաձայն 2006-2008թթ. մարզի համայնքներում վարչական հսկողություն իրականացնելու տարեկան աշխատանքային ծրագրերի, պետք է իրականացներ վարչական հսկողություն « ՏԻՄ » ՀՀ օրենքի 40-րդ հոդվածով նախատեսված համայնքի ղեկավարի գործունեության օրինականության վերաբերյալ՝ «Առևտրի և ծառայությունների մասին» ՀՀ օրենքին համապատասխան: Այդ բնագավառում 2006-2008թթ. աշխատանքային տարեկան ծրագրերով նախատեսվել է վարչական հսկողություն կատարել ընդհանուր թվով 84 համայնքներում:

Սակայն վարչության կողմից 2006թ. կատարած աշխատանքների վերաբերյալ որևէ փաստաթուղթ ստուգման ընթացքում չներկայացվեց, որի վերաբերյալ ֆինանսական և սոցիալ-տնտեսական զարգացման վարչության պետի կողմից 27.11.2008թ. ներկայացված տեղեկանքի համաձայն 2006թ. համայնքներում վարչական հսկողության վերաբերյալ բոլոր փաստաթղթերը կազմվել են մեկ օրինակից և ներկայացվել ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն:

2007-2008թթ. վարչության կողմից վարչական հսկողություն է իրականացվել ընդհանուր թվով 72 համայնքում, դրանց արդյունքում հայտնաբերված խախտումները վերացնելու համար մարզպետի կողմից թվով 5 համայնքի ղեկավարների (ք. Արարատ, ք. Արտաշատ, ք. Վեդի, գ. Գոռավան, գ. Սուրենավան) տրվել են հանձնարարականներ:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ 2006-2008թթ. վարչական հսկողության ամենամյա ծրագրերով նախատեսված աշխատանքները կատարվել են թերի. մարզպետարանի կողմից չեն ձեռնարկվել համապատասխան միջոցներ՝ վարչական հսկողության արդյունքում հայտնաբերված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ, կազմված

արձանագրությունների մեկական օրինակը չի տրամադրվել համապատասխան համայնքների ղեկավարներին: ՀՀ Արարատի մարզի թվով 97 համայնքներից 13-ում չի իրականացվել վարչական հսկողություն:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ.

ՀՀ Արարատի մարզպետարանի ֆինանսական և սոցիալ-տնտեսական զարգացման վարչությունը, համաձայն 2006-2007թթ. մարզի համայնքներում վարչական հսկողություն իրականացնելու տարեկան աշխատանքային ծրագրերի, պետք է իրականացներ վարչական հսկողություն համայնքի սոցիալ-տնտեսական զարգացման եռամյա ծրագրի առկայության և տարեկան բյուջեի ուղղվածության համապատասխանությունը համայնքի զարգացման եռամյա ծրագրի հիմնական ուղղությունների նկատմամբ: Այս բնագավառում վարչական հսկողության 2006-2007թթ. աշխատանքային տարեկան ծրագրերով նախատեսվել է կատարել ընդհանուր թվով 32 համայնքներում, սակայն 2006-2007թթ. վարչության կողմից հսկողություն վերոնշյալ բնագավառում չի կատարվել:

ՀՀ Արարատի մարզպետարանի ֆինանսական և սոցիալ-տնտեսական զարգացման վարչությունը, համաձայն 2006-2008թթ. մարզի համայնքներում վարչական հսկողություն իրականացնելու տարեկան աշխատանքային ծրագրերի, պետք է իրականացներ նաև վարչական հսկողություն «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդվածին համապատասխան: Այս բնագավառում 2006-2008թթ. վարչական հսկողություն աշխատանքային տարեկան ծրագրերով նախատեսվել է կատարել ընդհանուր թվով 25 համայնքներում, սակայն վարչության կողմից 2006-2008թթ. վարչական հսկողություն է իրականացվել թվով 16 համայնքներում, որոնց կատարողականը կազմել է 64%: 2006-2008թթ. վարչական հսկողության տարեկան ծրագրերով նախատեսված աշխատանքները կատարվել են թերի: Վարչական հսկողության արդյունքում հայտնաբերված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ մարզպետարանը չի ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ: 2006-2008թթ. ՀՀ Արարատի մարզի թվով 97 համայնքներից 81-ում չի իրականացվել վարչական հսկողություն:

8. ՀՀ Արարատի մարզպետարանի իրավախորհրդատուի կողմից ուսումնասիրված իրավական ակտերի վերաբերյալ

ՀՀ Արարատի մարզպետարանը կառուցվածքի համաձայն ունի երկու իրավախորհրդատու, ում կողմից 2006-2008թթ. ուսումնասիրվել են ՀՀ Արարատի մարզում ընդգրկված թվով 97 համայնքների ավագանիների կողմից ընդունված որոշումների համապատասխանությունը ՀՀ օրենքներին: Համաձայն «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 8-րդ կետի պահանջի՝ Ավագանու որոշումների առաքումը համապատասխան մարզպետարան պետք է իրականացվի յոթօրյա ժամկետում: 2006-2008թթ. ուսումնասիրվել են համայնքների ղեկավարների կողմից ընդունված որոշումներն ու կարգադրությունները:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ.

2006թ. ընթացքում ուսումնասիրվել է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ընդունված ընդհանուր թվով 7015 իրավական ակտ, որից ընդհանուր թվով 906-ը՝ ավագանու որոշումներ, 6109-ը համայնքի ղեկավարի / 4233 որոշում, 1876 կարգադրություն/:

ՀՀ օրենսդրությանն անհամապատասխան իրավական ակտերի վերանայման վերաբերյալ մարզպետարանի կողմից 139 առաջարկություն է ներկայացվել, այդ թվում ավագանու՝ 67, համայնքի ղեկավարի՝ 72, որոնք բոլորն էլ համապատասխանեցվել են գործող օրենսդրությանը:

2007թ. ընթացքում ուսումնասիրվել է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ընդունված ընդհանուր թվով 8125 իրավական ակտ, որից ընդհանուր թվով 896-ը՝ ավագանու որոշումներ, 7229-ը համայնքի ղեկավարի / 5450 որոշում, 1779 կարգադրություն/:

ՀՀ օրենսդրությանն անհամապատասխան իրավական ակտերի վերանայման վերաբերյալ 117 առաջարկություն է ներկայացվել, այդ թվում ավագանու՝ 59 , համայնքի ղեկավարի՝ 58, որոնք բոլորն էլ համապատասխանեցվել են գործող օրենսդրությանը:

2008թվականի հունվարի 1-ից մինչև նոյեմբերի 1-ը ուսումնասիրվել է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ընդունված ընդհանուր թվով 6568 իրավական ակտ, որից ընդհանուր թվով 624-ը՝ ավագանու որոշումներ, 5944-ը համայնքի ղեկավարի / 4281 որոշում, 1663 կարգադրություն/:

ՀՀ օրենսդրությանն անհամապատասխան իրավական ակտերի վերանայման վերաբերյալ 58 առաջարկություն է ներկայացվել, այդ թվում ավագանու՝ 5 , համայնքի ղեկավարի՝ 53 , որոնք բոլորն էլ համապատասխանեցվել են գործող օրենսդրությանը:

9. Մարզպետարանի աշխատակազմի գյուղատնտեսության և բնապահպանության վարչության կատարված աշխատանքների վերաբերյալ

ՀՀ Արարատի մարզպետարանի աշխատակազմի գյուղատնտեսության և բնապահպանության վարչության կանոնադրության համաձայն վարչության հիմնական խնդիրներից է «Մարզի տարածքում վերահսկել բնապահպանական օրենսդրության կատարումը» և վարչությունը իրավունք ունի «Վերահսկել ջրային ռեսուրսների, անտառների, կանաչ տարածքների, ընդերքի պահպանության և օգտագործման բնագավառում համապատասխան պետական մարմինների տարածքային ծառայությունների գործունեությունը»: Սակայն վարչության 2006-2008թթ. տարեկան աշխատանքային ծրագրերում նշված խնդիրները չեն արտացոլվել և դրանք դուրս են մնացել վերահսկողությունից:

2006-2008թթ. տարեկան աշխատանքային ծրագրերում նախատեսված բնապահպանական խնդիրների վերաբերյալ աշխատանքները կատարվել են թերի և ոչ ամբողջ ծավալով:

10. ՀՀ Արարատի մարզպետարանի ներքին վերահսկողության /ներքին աուդիտի/ կատարած աշխատանքների վերաբերյալ

ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 30.12.02թ-ի թիվ 934 -Ն հրամանով սահմանվել է ՀՀ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, ինչպես նաև վերջիններիս ենթակա հիմնարկներում ներքին աուդիտի անցկացման կարգը: Ստուգմամբ պարզվել է, որ ՀՀ Արարատի մարզպետարանում ներքին աուդիտի պարտականությունները կատարվել են ֆինանսական և սոցիալ տնտեսական զարգացման վարչության առաջատար մասնագետ Մ. Մանուկյանի կողմից, սակայն Մ. Մանուկյանը որպես աուդիտոր հրամանով չի հաստատվել, որով խախտվել է ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 30.12.02թ-ի թիվ 934-Ն հրամանով սահմանված ներքին աուդիտի պահանջները:

Մասնագետի կողմից ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարություն է ներկայացվել ՀՀ Արարատի մարզպետարանի 2006թ., 2007թ.-ի և 2008թ.-ի տարեկան ներքին աուդիտի ծրագրերը: 2006թ. ծրագրով նախատեսվել է աուդիտի ենթարկել մարզպետարանին ենթակա թվով 12 կազմակերպություն և ՀՀ «Արարատի մարզպետարան» պետական կառավարչական հիմնարկը՝ ընդհանուր թվով 13 օբյեկտ, մինչդեռ կատարվել է ընդամենը 11 կազմակերպության աուդիտ, ծրագրի կատարողականը կազմել է 84.6 տոկոս:

2007թ-ի ծրագրով նախատեսվել է աուդիտի ենթարկել թվով 12 կազմակերպություն և «Արարատի մարզպետարան» պետական կառավարչական հիմնարկը՝ ընդհանուր թվով 13 օբյեկտ, մինչդեռ կատարվել է 12 կազմակերպության աուդիտ, ծրագրի կատարողականը կազմել է 92.3 տոկոս:

2008թ.-ի ծրագրով նախատեսվել է՝ 13 կազմակերպություն և «Արարատի մարզպետարան» պետական կառավարչական հիմնարկը՝ ընդհանուր թվով 14 օբյեկտ, 02.12.2008թ. դրությամբ կատարվել է ընդամենը 12 կազմակերպության աուդիտ:

Արարատի մարզպետարանը իր ենթակայության տակ ունի ընդհանուր թվով 114 ՊՈԱԿ: 2006-2008թթ. ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի կողմից հաստատվել են ՀՀ Արարատի մարզպետարանի ներքին աուդիտի տարեկան ծրագրերը, որոնցում ընդգրկվել են թվով 40 օբյեկտ:

2006-2007թթ. ներքին աուդիտի աշխատանքային ծրագրերը կատարվել են թերի, մարզպետարանում ներքին աուդիտի համակարգը պատշաճ մակարդակի վրա չի դրվել: 2006-2008թթ. ծրագրերով յուրաքանչյուր տարի նախատեսվել է աուդիտ անցկացնել «Արարատի մարզպետարան» պետական կառավարչական հիմնարկում, սակայն փաստացի աուդիտ չի կատարվել: ՀՀ Արարատի մարզպետարանի ենթակա կազմակերպություններում, թվով 79-ում չի իրականացվել ներքին աուդիտ, չեն իրականացվել համապատասխան ֆինանսական և տեղեկատվական աջակցություն և համապատասխան խորհրդատվություն, որով խախտվել է ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 30.12.02թ-ի թիվ 934 -Ն հրամանով սահմանված ՀՀ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, ինչպես նաև վերջիններիս ենթակա հիմնարկներում ներքին աուդիտի անցկացման կարգի 10-րդ կետի 4-րդ պարբերության պահանջները՝ "Հայաստանի Հանրապետության պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների աշխատակազմերի ֆինանսական ու հաշվապահական ծառայությունների թվին դասվող յուրաքանչյուր ստորաբաժանումում հերթական համալիր աուդիտն իրականացվում է ֆինանսական տարին մեկ անգամ, իսկ այդ մարմինների ենթակա յուրաքանչյուր հիմնարկում՝ ոչ պակաս, քան 3 տարին մեկ անգամ":

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

1. Քաղաքաշինություն և բնակարանային կոմունալ տնտեսության բնագավառ.

1.1 Հսկիչ չափագրումներով ընդգրկված աշխատանքների գումարը կազմել է 280,792.9 հազ. դրամ:

1.2 Չափագրված ծավալների տոկոսը պայմանագրերի գումարի նկատմամբ կազմել է 49.4 %:

1.3 Հսկիչ չափագրումների արդյունքում ծավալային հավելագրումները կազմել են **10,254.4 հազ. դրամ:**

Հայտնաբերված ծավալային հավելագրումները և բազմաթիվ խախտումները թույլ են տալիս եզրակացնելու, որ 2006-2007թվականներին ՀՀ պետբյուջեով ֆինանսավորված թվով 14 օբյեկտներում, աշխատանքների տեխնիկական հսկողություն իրականացրած՝ «Գաբոարտ» ՍՊԸ-ն, «Մարի և Գրիգոր» ՍՊԸ-ն, «Էլիտա» ՍՊԸ-ն կողմից կրել է ձևական բնույթ:

Նախագծանախահաշվային փաստաթղթերում բացակայում են շինարարության կազմակերպման նախագծերը, ծածկվող աշխատանքների ակտերի մի մասը չի կազմվել, իսկ կազմվածները՝ հաստատված չեն պատվիրատուի կողմից:

2. 50% և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ ընկերություններում պետական բաժնեմասի կառավարում

Պետական լիազոր մարմնի՝ Արարատի մարզպետի կողմից հաստատված ծախսերի նախահաշիվների տնտեսագիտական դասակարգման հոդվածներում, առանց հիմնադրի հետ համաձայնեցնելու և հիմնավորում ներկայացնելու 2006 թվականին ավելի են ծախսվել հիմնականում աշխատավարձ, սոցիատկացում, դեղորայք և վիրակապական նյութեր, գույք և սարքավորումներ և այլ հոդվածների գծով՝ 42877.1 հազ. դրամ և 2007 թվականին՝ 79331.1 հազ. դրամ:

Ուսումնասիրված ընկերություններից ոչ մեկում չէին նշանակվել մրցույթով անցած վերստուգողներ, այդ իսկ պատճառով ոչ մի համալիր ստուգում և տնտեսագիտական մանրակրկիտ վերլուծություն չէր կատարվել:

Ուսումնասիրված բոլոր ընկերություններում խախտվել են «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները: Առանց գնման գործընթաց վարելու ընկերությունում կատարվել են գնումներ՝ ուղղակի պայմանագրով:

Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ իրացման ծավալը պակաս ցույց տալու հետևանքով առաջացել է շահութաբաժին՝ ընդհանուր գումարով՝ **601.5 հազ. դրամ, որը պետք է վերականգնվի ՀՀ պետական բյուջե:**

«Մասիսի բժշկական կենտրոն» և «Վեդու բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ-ներում խախտվել են «Ծառայությունների մատուցման պայմանագրի» հատուկ պայմաններ

հողվածի 3-րդ կեսի պահանջները՝ որոշ դեպքերում դեղորայքը ձեռք է բերվել հիվանդների կողմից, որը նշված է պատմագրի մեջ:

3. ՀՀ Արարատի մարզի սոցիալական ծառայության տարածքային գործակալություններ

Վերահսկողության արդյունքով արձանագրվել է, որ որոշ նպաստառուների ավելի է վճարվել ընտանեկան նպաստ՝ ընդհանուր գումարով 1,638.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման ՀՀ պետբյուջե:

4. Մարզի պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություններ
Խախտվել են «Կրթության մասին», «Դրամարկղային գործառնությունների մասին» ՀՀ օրենքների պահանջները:

5. Մարզի համայնքների վարչական սահմաններից դուրս, մարզի վարչական սահմաններում գտնվող պետական սեփականության հողերի տրամադրման և օգտագործման մասին

Վերահսկողություն իրականացնող հանձնաժողովը արձանագրում է, որ վարձավճարների գանձման գործընթացը մարզպետարանը բավարար չի իրականացրել, որի հետևանքով ՀՀ պետբյուջե չի մուտքագրվել ժամկետանց 14300.0 հազ. դրամ վարձավճար:

«Արմաշի կարպա-լճակային տնտեսություն» ՓԲԸ-ի հողի վարձակալության իրավունքը ՀՀ ԿԱ ԱԳԿՊԿ-ի տարածքային ստորաբաժանման կողմից գրանցվել է առանց վարձակալության պայմանագրի առկայության: Մինչդեռ ՀՀ հողային օրենսգրքի 48-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն «հողամասի վարձակալության իրավունքը վարձակալության պայմանագրի պայմաններով վճարի դիմաց հողամասի ժամկետային օգտագործման իրավունքն է», իսկ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 611 հոդվածի համաձայն «անշարժ գույքի վարձակալության պայմանագրից ծագող իրավունքները ենթակա են պետական գրանցման»: Արդյունքում ՀՀ ԿԱ ԱԳԿՊԿ-ի տարածքային ստորաբաժանման կողմից խախտվել է ՀՀ հողային օրենսգրքի 48-րդ հոդվածի 1-ին մասի և ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 611 հոդվածի պահանջները:

«Արարատ-Ճանշին» ՍՊԸ-ի ընդերքօգտագործման իրավունք ձեռք բերած 7 հա հողամասը գտնվում է ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող 18 հա հողամասում, որով խախտվել է ՀՀ հողային օրենսգրքի 60-րդ հոդվածի 7-րդ մասի պահանջները:

Համայնքների վարչական սահմաններից դուրս գտնվող, մարզի վարչական սահմաններում գտնվող պետական սեփականության հողերում մի շարք ընկերությունների տրամադրվել են հանքարդյունահանման լիցենզիաներ՝ առանց հողերի նպատակային նշանակությունը հաշվի առնելու:

6. Մարզպետարանի հողաշինության և հողօգտագործման բաժնի - մարզային հողային պետական տեսչության կողմից իրականացված վարչական հսկողության վերաբերյալ

Հողաշինության և հողօգտագործման բաժինը-մարզային հողային պետական տեսչությունը վարչական հսկողության 2006-2008 թվականների ծրագրերը թերի է կատարել, պահանջված ոչ բոլոր խնդիրներն են արձանագրություններում արժարժվել, և հայտնաբերված թերությունների, խախտումների վերացման նկատմամբ հսկողությունը բավարար չի իրականացվել:

7. Մարզպետարանի ֆինանսական և սոցիալ-տնտեսական զարգացման վարչության կողմից իրականացված վարչական հսկողության վերաբերյալ

2006-2008թթ. վարչական հսկողության ամենամյա ծրագրերով նախատեսված աշխատանքները կատարվել են թերի. մարզպետարանի կողմից չեն ձեռնարկվել համապատասխան միջոցներ՝ վարչական հսկողության արդյունքում հայտնաբերված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ, կազմված արձանագրությունների մեկական օրինակները չեն տրամադրվել համապատասխան համայնքների ղեկավարներին, ՀՀ Արարատի մարզի թվով 97 համայնքներից 13-ում չի իրականացվել վարչական հսկողություն:

8. Մարզպետարանի աշխատակազմի գյուղատնտեսության և բնապահպանության վարչության կատարված աշխատանքների վերաբերյալ

2006-2008թթ. տարեկան աշխատանքային ծրագրերում նախատեսված բնապահպանական խնդիրների վերաբերյալ աշխատանքները կատարվել են թերի և ոչ ամբողջ ծավալով:

9. ՀՀ Արարատի մարզպետարանի ներքին վերահսկողության /ներքին աուդիտի/ կատարած աշխատանքների վերաբերյալ

2006-2007թթ. ներքին աուդիտի աշխատանքային ծրագրերը կատարվել են թերի: Մարզպետարանում ներքին աուդիտի համակարգը պատշաճ մակարդակի վրա չէ, որի արդյունքում 2006-2008թթ. ծրագրերով յուրաքանչյուր տարի նախատեսվել է աուդիտ

անցկացնել «Արարատի մարզպետարան» պետական կառավարչական հիմնարկում, սակայն փաստացի աուդիտ չի կատարվել:

Առաջարկություններ

ՀՀ կառավարությանը՝

1. Ձեռնարկել միջոցներ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված գնման ընթացակարգի խախտումների համար պատասխանատվության իրավական մեխանիզմ մշակելու ուղղությամբ:

ՀՀ տարածքային կառավարման, բնապահպանության և էկոնոմիկայի նախարարարություններին՝

Հանքարդյունահանման համար համապատասխան փաստաթղթեր տրամադրելիս միջոցներ ձեռնարկել հողերի նպատակային նշանակությունը համապատասխանեցնելու համար:

ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեին՝

Անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի պետական գրանցում կատարելիս հողի վարձակալության պայմանագրից ծագող իրավունքները գրանցել միայն վարձակալության պայմանագրի առկայության դեպքում:

Արարատի մարզպետին՝

1. Խիստ հսկողություն սահմանել ՀՀ օրենքների, ՀՀ կառավարության որոշումների և դրանց պահանջների կատարման նկատմամբ:

2. Պետական բյուջեի միջոցների հաշվին կատարվող գնումները և ծառայությունների մատուցումն իրականացնել միայն «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին համապատասխան:

3. Խիստ հսկողություն սահմանել մարզպետարանի ենթակայության կազմակերպությունների հաշվապահական հաշվառումը սահմանված կարգով իրականացնելու նկատմամբ և բացառել չհիմնավորված ծախսերը:

4. Ներքին աուդիտ իրականացնելիս խստորեն ղեկավարվել ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 2004թ. դեկտեմբերի 30-ի թիվ 934-Ն հրամանով հաստատված՝ «Հայաստանի Հանրապետության պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, ինչպես նաև վերջիններիս ենթակա ներքին աուդիտի անցկացման կարգի» պահանջներով:

5. Միջոցներ ձեռնարկել թույլ տված խախտումները և բաց թողումները վերացնելու, իրականացվող ծրագրերը արդյունավետ և նպատակային դարձնելու ուղղությամբ:

6. Մարզպետի հսկողական գործունեությունը կենտրոնացնել հատկապես «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 77.5-րդ հոդվածով սահմանված վարչական հսկողություն իրականացնելիս միջամտող միջոցառումների իրականացմանը:

7. Համայնքների նկատմամբ վարչական հսկողությունն իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ մարզպետին վերապահված, ինչպես նաև մարզպետարանի համապատասխան ստորաբաժանումների կանոնադրությամբ՝ դրանց վերապահված լիազորությունների շրջանակներում և ծավալով:

8. Միջոցներ ձեռնարկել հանքարդյունահանմանը տրամադրված հողերի նպատակային նշանակությունը համապատասխանեցնելու համար:

9. Միջոցներ ձեռնարկել խախտումների և բացթողումների հետևանքով ՀՀ պետական բյուջեին հասցված վնասը վերականգնելու ուղղությամբ:

10. «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) ենթակետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում Վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկատվություն՝ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ: